

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (**fél címe.**, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, ... jogi előadó által képviselt alperes neve(**alperes címe**) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. január 26. napján meghozott 25.P.24.724/2015/3. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

A felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 30.000 (Harmincezer) forintra, a kereseti illeték összegét 36.000 (Harminchatezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyi hatóság felhívására 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a **...ban** rendezték 2015. szeptember 4-én a selejtező mérkőzését, melynek biztosítását az alperes állományába tartozó rendőrök végezték. A felperes a rendőrökről felvételt készített, és a fényviszonyokra tekintettel ehhez megvilágítást is használt, a felvétel alatt közelről a rendőrökre világított, akik közül az egyik azt mondta a felperesnek, hogy „mit kamerázol a kurva anyádat.,,

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a becsület és az emberi méltóság védelméhez fűződő személyiségi jogait a mondottakkal. Kérte az alperes kötelezését arra, hogy elégtétel adásként levélben fejezze ki sajnálkozását a történetek miatt, melyben ismerje el a jogsértés tényét, és kérjen bocsánatot. Ezen túlmenően igényt tartott 400.000 forint sérelemdíj, valamint annak 2015. szeptember 5. napjától a kifizetésig a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatra, és a perrel felmerülő költségei megfizetésére is.

Kérelme alapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (1) bekezdésére, valamint 2:51. § (1) bekezdés a) és c) pontjaira, valamint a 2:52. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozással előadta, hogy munkatársával járt a meccs helyszínén, amikor a pihenő, egyébként maszkot viselő rendőrökről vágóképeket készített, ekkor hangzott el a keresetében sérelmezett mondat, mely a kulturált emberi

érintkezést véve alapul megengedhetetlen, nem normális kommunikáció, mivel munkája végzése során semmiképpen sem adott okot ilyen súlyú bárdolatlan megnyilatkozás kifejezésére. A következőket bírói gyakorlatra utalással kiemelte, hogy jelen esetben a jogsértés megállapítása konzekvens, a történetek nyilvánvalóan sértik a becsületét, hiszen nincs olyan előzmény mely egy rendőrtől egy ilyen tartalmú kijelentést indokoltta tenne. Előadta, hogy az őt ért nem vitatható joghátrány kompenzálására az objektív jogkövetkezményeken túl okkal tart igényt sérelemdíj megfizetésére is, mellyel kapcsolatban nem szükséges további hátrány igazolása. A rendőr a mondottakkal nem vitathatóan a megalázására törekedett, továbbá jelentősége van annak is, hogy szolgálatának teljesítése közben került sor a sértő kifejezés használatára, több tucat kollégája előtt.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy a felperes által hivatkozott mondat elhangzott. Lényegében csatlakozott ahhoz a felperesi állásponthoz, hogy egy rendőr nem engedhet meg magának ilyen kifejezést, azonban a felperes nagyon közelről világított a rendőr szemébe, és az is nyilvánvaló, hogy előbb udvariasan megkérte, hogy ne készítsen róla felvételt, majd ezt követően használta az inkriminált kifejezést. Mindezeket a felróhatóság szempontjából emelte ki. Hivatkozott arra is, hogy a mérkőzés kapcsán felfokozott indulatok szabadultak el, és hivatalos személy elleni erőszakot is tanúsítottak a szurkolók, az állomány tagjai ezért fáradtak, feszültek voltak, mely szintén nem elhanyagolható körülmény az eset mikénti megítélésénél. Kiemelte, hogy a kifejezés egyébként a becsületet nem sérti, csupán bántó véleménynyilvánításként fogható fel. Hogy mértékében eléri-e a kereset tárgyává tett kijelentés az emberi méltóság megsértését, annak megítélését a bíróságra bízta.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 forint perköltséget, az államnak pedig felhívásra 60.000 forint kereseti illetéket.

Elutasító döntésének törvényi kritériumait a felperesi keresetben felhozott jogszabályi rendelkezésekkel egyezően idézte, hozzátéve, hogy a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiben: Pp.) 163. § (2) bekezdése alapján egyező előadás a felek részéről a felperesi kereset tárgyává tett kifejezésnek az alperes kötelékébe tartozó rendőr részéről történő elhangzása. Kiemelte, hogy ítéleti rendelkezése egyebekben bírói mérlegelésen alapul. Az Alaptörvényre, a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatra, és a 34/1992. (VI. 1.) AB határozatra utalással definiálta az emberi méltóságnak a vonatkozó törvényi rendelkezések között nem rögzített fogalmát, megállapítva, hogy az a polgári jog által biztosított személyiségvédelem körében az ember személyiségét alkotó lényegi tulajdonságok, ismérvek összessége, melynek megsértése abban az esetben állapítható meg, ha az emberi léthez, élethez méltatlan magatartás valósul meg.

A becsület megsértése kapcsán a véleménynyilvánítások közül utalt azokra, amelyek kifejezőmódjukban alkalmasak arra, hogy az egyén társadalmi elismertségét kedvezőtlenül befolyásolják. Általánosságban rögzítette, hogy a valóságtartalmától függetlenül becsületsértő lehet az a közlés vagy magatartás is, mely kifejezőmódjában indokolatlanul bántó. A véleménynyilvánítás szabadságával egybevetve is meghatározta a vizsgálandó szempontokat a felperesi kérelem tükrében.

Összességében azzal érvelt, hogy külön nevesített személyiségi jog hiányában hívta fel az emberi méltóság sérelmét a felperes, melyet alaptalannak talált, mivel az inkriminált kifejezés nem alázta meg a felperest az emberi mivoltában. Magát a rendőri kijelentést vizsgálva arra az álláspontra helyezkedett, hogy az a felperes becsületét sem sérthette, mivel nem értékítéletet fogalmazott meg, hanem egyfajta indulatszóként értelmezhető, mely sajnálatosan egyre használatosabb a köznapi

életben. Rögzítette, hogy személyiségi jogi jogsértés hiányában a jogkövetkezmények alkalmazásának sem volt helye. Perköltségekben a pervesztes felperest marasztalta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben annak megváltoztatása, és a keresetének történő helyt adás érdekében a felperes fellebbezett. Másodlagosan – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása esetén – a perköltség mérséklését indítványozta, melyen belül a kereseti illetéknek a 36.000 forintra történő leszállítását kérte.

Jogorvoslati kérelme indokaként mindenek előtt azzal érvelt, hogy a Ptk.-nak a személyiségi jogi jogsértésre, ezen belül a becsület megsértésére vonatkozó rendelkezései alapján az alperes kötelékébe tartozó rendőr által használt kifejezés emberhez méltatlan, figyelmen kívül hagyja az elemi együttélés alapvető szabályait, ami akkor is igaz, ha az alperesi rendőr egyébként nem tudhatta, hogy az édesanyja 4 éve elhunyt. Hangsúlyozta, hogy nem tett mást, mint az ott jelen lévő rendőrökről, – operatorként a munkáját végezve – egy komoly közérdeklődésre számot tartó eseményről készített felvételeket. Megismételte azt az elsőfokú eljárásban előadott vélekedését, hogy a rá tett kifejezést semmi nem indokolta, és szolgálatban lévő rendőr ilyen durva szidalmat nem engedhet meg magának. Mindezek értelmében az általa kért sérelemdíj összegét sem találta eltúlzottnak.

A perköltség körében is vitatta az elsőfokú bíróságnak úgy az ügyvédi munkadíj, mint a kereseti illeték összegét megállapító döntését. Kiemelte, hogy a per tárgyának a meg nem határozható értéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (későbbiekben: Itv.) alapján 600.000 forint és ehhez igazodik a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a jogi képviselő díja, mely 30.000 forintnál több nem lehet, annál is inkább, mert írásbeli előkészítő iratot az eljárás során nem csatolt az alperes. Hiányolta, hogy a jogszabályi hivatkozással ellentétben az elsőfokú bíróság nem indokolta a törvényi rendelkezéstől eltérő döntését. Az Itv. 42. § (1) bekezdésének a.) pontja alapján a kereseti illeték összege 36.000 forintnál nem lehet több.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokainál fogva történő helybenhagyására irányult.

A fellebbezés a per főtárgya tekintetében alaptalan, a perköltségre nézve alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt az ítélőtábla a Pp. 253. § (1) bekezdése szerint teljes egészében felülbírálta.

A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

A felperes által is hivatkozott törvényhely értelmében a személyiségi jogok védelme általános jellegű, mely alapján a személyiség bármely – a jogszabály által külön nem nevesített – megnyilvánulása is védelmet élvez. A személyiségi jogi védelem általánosságban a személyiség szabad érvényre jutása akadályainak az elhárítását jelenti, mely mások jogait nem sértheti. E vonatkozásban a személyiségi jogviszony hasonló a dologi jogi jogviszonyhoz, ugyanúgy abszolút szerkezetű. A személyiségvédelmi igény nem vonható a relatív szerkezetű, meghatározott személyek között fennálló kötelmi jogviszonyból származó követelések fogalmi körébe. Azonban mindezek mellett az sem kétséges, hogy a személyiség kiteljesedésének, szabadságának a legfőbb korlátját többnyire az a közösség képezi, amelyben az egyén mindennapjai megvalósulnak. A

személyiségvédelem határai tehát az adott személynek az egyedi esetben vizsgált csoporthoz való viszonyát tekintve vonhatóak meg.

Valamennyi peradatnak az egybevetésével helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor a felperes részéről sérelmezett és az alperes által sem vitatottan elhangzott „a kurva anyádat” kifejezést manapság egyre gyakrabban használt, sajnálatosan terjedő indulatszóként definiálta, mely kifejezetten sértő, bántó, azonban a rendőrhatalom számára kiélezettnek nevezhető helyzetben nem értelmezhető a becsület és az emberi méltóság sérelmét jelentő személyiségi jogi jogsértésként.

A Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomású tény, és azzal tisztában kellett lennie az operatőrként dolgozó felperesnek is, hogy egy magyar-román meccsen nem csupán a nézőközönség, hanem a munkájukat végző rendőrök körében is fokozottak az indulatok, az általános szóhasználat pedig még a köznapitól is silányabb, modortalanabb. Alapos hivatkozás a felperes részéről, hogy egy szolgálatát teljesítő rendőrnek nem lehet ilyen jellegű megnyilvánulása, azonban az is igazolt, hogy a rendőr felhívta előzőleg a felperes figyelmét arra, hogy ne világítson a szemébe, az inkriminált kifejezés ezt követően hangzott el, melyet lényegében a felperes magatartása váltott ki.

Nem fogadható el egy szolgálatban lévő rendőrtől az ilyen kifejezés, azonban az is egyértelmű, hogy az nem célzottan a felperes személyére irányuló durva szóhasználat volt, hanem az elsőfokú bíróság helyes értelmezése szerinti indulatszó, mely alapvetően nem alkalmas arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, ekként nem volt alapos indok a Ptk. 2:45. § (1) bekezdése, a becsület megsértésével kapcsolatos rendelkezések alkalmazására sem.

A felperesnek az elsőfokú bíróság perköltség megállapítását vitató fellebbezése minden hivatkozásában alapos. Az Itv. 39. § (3) bekezdésének b) pontja alapján az ún. meg nem határozható perérték a jelen ügyben 600.000 forint, melynek figyelembevételével a kereseti illeték helyes összege az Itv. 42. § (1) bekezdésének a) pontja szerint 36.000 forint, míg az áfa-mentes jogtanácsosi munkadíj a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja alapján 30.000 forintot tesz ki.

Mindezek értelmében az ítélet tábla az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával egyetértett, ezért a fellebbezéssel támadott ítéletet – annak főtárgyát tekintve – a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta, míg a perköltségek vonatkozásában a fellebbezésben foglaltakkal egyezően megváltoztatta.

A fellebbezési illeték az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján 48.000 forint, melyet a másodfokon felmerült jogtanácsosi munkadíjjal együtt a Pp. 239. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az alaptalan fellebbezést benyújtó felperes köteles megfizetni. A másodfokú perköltség mértéke az IM rendelet 3. § (5) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. december 1.

Dr. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s. k.
előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s. k.
bíró